

SAPIKIVITÕBI

Sapikivitõve aluseks on sapipigmentide ainevahetuse häire, sapi koostisosade väljasadestumine ja sapikivide moodustumine. Sapikivide peamiseks koostisosadeks on kolesterool ja bilirubiin ning nende väljasadestumiseks peab sapis muutuma nende vahekord sapphapetega.

Dieedi osa haiguse ravis

Toidusoovitustega ei ole võimalik vältida sapikivi teket. Ka sapikivitõve ravis on toidusoovituste osa tagasihoidlik: eridieedi järgimine ei aita sapikive lahustada ega sapikivitõve tüsistusi vältida.

Toiduainete mõju

Sapikivi teke võib olla seotud vähese kiudainesisaldusega toidus, mistõttu toidukämbu transiitaeg sooles pikeneb. Pikk transiitaeg suurendab sekundaarsete sapphapete hulka, mis võivad osutada litogeenseteks. Eeltoodu põhjendab ka fakti, et taimetoitlastel on sapikive harvem. Süsivesikuterikas toit suurendab sapis kolesterooli saturatsiooni ja seega võib kiirendada sapikivi teket.

Kestvalt valguvaene või rasvavaba toit võivad samuti aidata kaasa sapikivi tekkele. Hüperkolesteroleemia ja sapikivitõbi ei ole omavahel otseses seoses.

VIITED:

Haiguspuhune toitumine, Lege Artis. Tallinn 2003

Koostaja: Sisehaiguste osakond; arst Toomas Vestman

Koostatud/ täiendatud/ ülevaadatud 2010